

Averbode's kruistocht

BRABANT STRIP

magazine

Gratis maandblad voor leden van Brabant Strip

75 jaar Zonneland! 1920-1995

met:

Jan Waterschoot,
Gray Croucher,
Renaat Demoen,
p.4

en

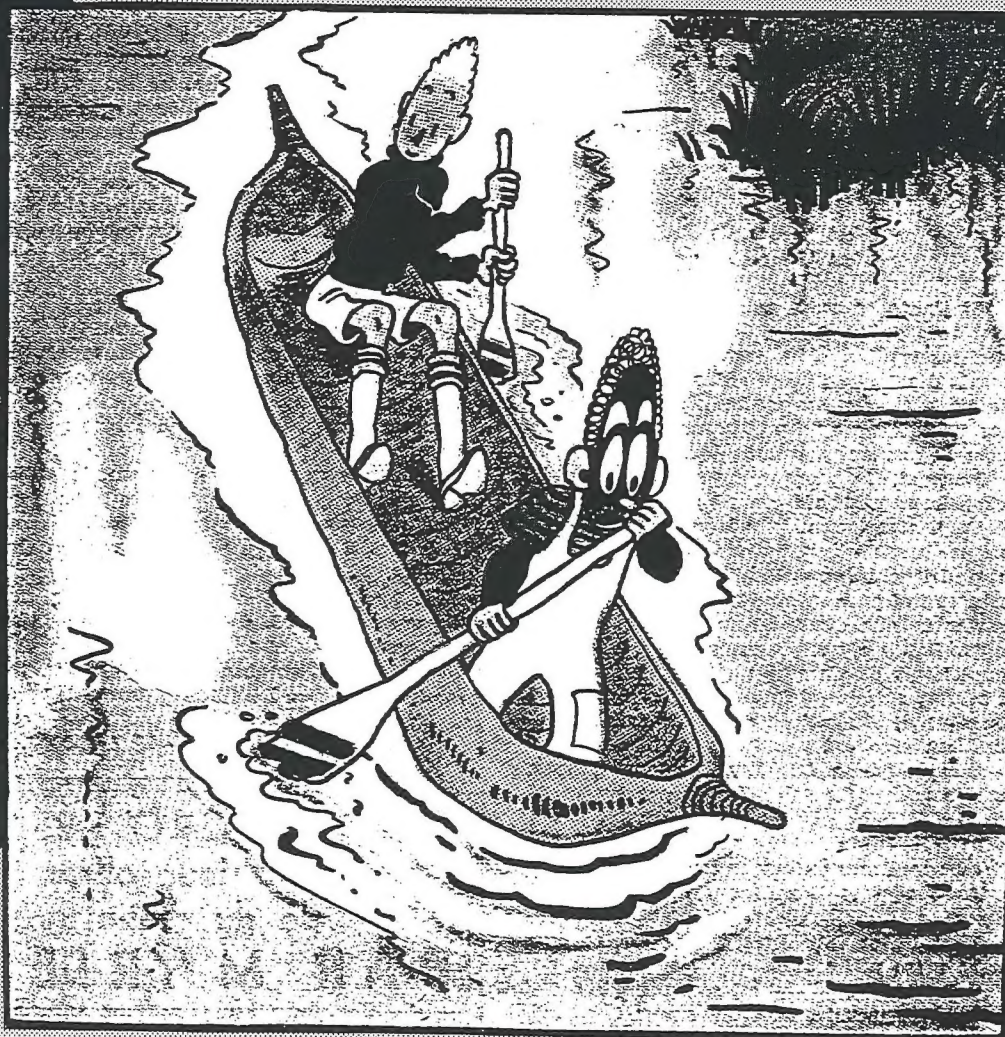
Petits Belges?

**JiJé
contra
Hergé!**

blank en zwart in
hetzelfde schuitje,
p. 9

John Flanders
p. 12

en een
nieuwe rubriek:
Nieuwsbrief
met Denayer,
p.14

BRABANT STRIP MAGAZINE

Het Vlaamse
stripinformatieblad,
een uitgave van Brabant Strip,
vereniging van stripverzamelaars.

Redactieadres:
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel: 052/30.50.40

Lidgeld 1995:
(B): 600fr., nr.979-7702011-22

(NI): 37,50 Nlg, Giro 7164404
(t.a.v. Henk Zonsveld
Meilag 38, 1619 XX Andijk).

INHOUD

Lezersbrieven	3
Zonneland	5
Jijé in Averbode.....	9
Flanders Filmkes.....	12
Nieuwsbrief	14
Rariteiten	16
De bleke cowboy.....	18
Sleen & co.	21

REDACTIE

Jean Smits, Frank Huygens, Yves
Kerremans, Wim Cludts, J.P. Legein,
Willem Gay.

Werken mee aan dit nummer:
Jozef Peeters, Philippe Mouvet,
Bart Persoons.

Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken.

Overname van artikels, zelfs gedeelte-
lijk, is niet toegelaten zonder uitdruk-
kelijke toestemming van de uitgever.

RUILBEURZEN?

Het afgelopen seizoen vertoonde weer eens de typische kwaaltjes die onze hobby de laatste jaren wat minder genietbaar maken: er zijn teveel beurzen met altijd dezelfde standhouders (meestal handelaars) en te hoge prijzen in vergelijking met de bescheiden vraag. Iedere bezoeker maakt die opmerkingen. Voor op zich goeie beurzen zoals Wilrijk, Eindhoven, Opwijk en Zulte was er bijgevolg weinig belangstelling. Zulte wist wel één dag later de massa op de been te brengen voor de grote Kiekeboe-happening. Brugge scoorde goed door een massale reclame-campagne en het "nieuw!"-effect.

Brabant Strip kreeg op 7 mei het vertrouwde publiek bij elkaar, met veel verzamelaars achter de tafels. De tentoonstelling was uniek, alleen al omdat ze samengesteld werd uit zo'n 15 verzamelingen (met dank aan alle medewerkers en aan ons "geheim wapen", Chris Mouton). De massa kwam ook hier niet op af -het was ook de zonnigste zondag van het jaar- maar gelukkig hechten wij meer belang aan een gezonde sfeer.

Vervelend is wel dat nu al iedere week een "beurs" gehouden wordt, zelfs twee op een weekend of dezelfde dag! Iedere organisator is vrij zijn stands vol te zetten met (semi-)professionelen, op de dag die hij wenst, maar het publiek doet niet meer mee.

Kunnen de organisatoren niet eens tot een goede afspraak komen en de activiteiten spreiden in tijd en ruimte? En misschien is het beter met enkele collega's één goeie beurs te organiseren in plaats van drie flops? Brabant Strip wil hieraan meewerken en een beurs-agenda (kaart of folder) uitgeven en verspreiden, met de kwalitatieve beurzen die de agenda respecteren (toch weer gratis reclame!). Echt, de liefhebbers zijn het beu.
de redactie.

Agenda

- 16 juni t/m 16 september** Rotterdam.
Expo 50 jaar S&W, Openbare bibl.
Hoogstr.110. Gratis toegang.
- 20 juni t/m 30 september** B.C.B., Brussel.
Tentoonstelling 50 jaar S&W. Thema:
vertelkunst. Info: 02/219.19.80
- 15 juli - 6 augustus** Strip Koksijde.
Met 1 ruilbeurs, op zondag **23 juli**.
Info: 058/51.88.10
- 29 juli - 15 augustus** Strip Middelkerke.
Thema: 50 jaar S&W - oude verhalen.
Info: 059/30.52.66
- 14 september - 1 oktober** Hasselt.
Expositie rond de emoties - S&W.
IAC "De kunstberg", Zuivelmarkt 50.
- 20,21,22 oktober** Breda.
De Stripldagen, met extra S&W
activiteiten in het Turfschip.
- 9 en 10 december** Turnhout.
Stripldagen in de Warande.

75 JAAR ZONNELAND

Zonneland bestaat 75 jaar, en daar besteden we graag aandacht aan. Het was nooit echt een stripblad, maar speelde wel een belangrijke rol bij de algemene aanvaarding van het beeldverhaal in Vlaanderen. Vandaag lijkt dat vanzelfsprekend, maar het is mee te danken aan **Nonkel Fons** dat strips uit het verdomhoekje raakten. Hij zag en promootte de "opvoedkundige" waarde van het beeldverhaal. Heelwat talenten (o.a. Berck, Broeckx, Buth, Craenhals, Clément, Demoen, Jean-Pol, Jijé, Waterschoot,...) kregen in het Brabantse Averbode de kans om al tekenend het vak te leren.

En de Vlaamse Filmpjes? Je mag wel zeggen dat ze enkele generaties leerden lezen en schrijven en een kort verhaal vertellen. De aparte wereld van John Flanders heeft altijd al stof geboden voor scenarioschrijvers, aan beide zijden van de taalgrens. Het beste voorbeeld is wel Maurice Tillieux, een echte John Flanders/Jean Ray-fan, maar er zijn er meer.

De uitgaven van Averbode hebben dus mee vorm gegeven aan wat we de roots van het Vlaamse en zelfs Belgische stripverhaal kunnen noemen.

In dit nummer hebben we het vooral over de pioniers van de eerste jaren, tekenaars als Jan Waterschoot, Renaat Demoen, Gray en Jijé. Over die talenten wordt zelden of nooit nog gesproken: tegenwoordig wordt graag de indruk gegeven dat het grafisch experiment in de strip slechts sinds de jaren '70 en '80 aan bod gekomen is. Nieuwlichters worden, op basis van één "verhaal", wel eens ingehaald alsof ze het warm water zouden uitgevonden hebben. Lezing van de klassieken uit de jaren twintig tot vijftig kost misschien wat meer moeite, maar geeft wel een ander inzicht...

ONZE LEZERS ZIJN WAKKER!

We krijgen hier op de redactie wekelijks, bijna dagelijks, post van tevreden lezers. Regelmatig leren we ook nog wat bij, zoals mag blijken uit onderstaande brieven. Jouw naam op deze bladzijde, cursief? Niet twifelen: schrijven!

Vraag het aan Tante Sidonie.

De bijdrage over de Suske en Wiske-reclamestrips (magazine nr.25) was wel interessant. Toch nog enkele vragen.

1) Ik heb nooit een herdruk van *De Rammelende Rally* opgemerkt waar op 2 tekstregels voorkomen (zie pag.11). Bestaat die echt?

2) Er bestaat nog een versie van *De gouden Bloem*, die niet vermeld wordt in het overzicht p.14: ik bezit versie C, én ook nog een versie waar bovenaan (F) staat.

Rudi Claessen, Ravels.

Je hebt gelijk Rudi! Alex Benoit heeft het nagekeken, en bezit zelf ook geen versie met 'twee regels'. Waarschijnlijk is er verward met 'De vliegende klomp'. Tenzij iemand het tegendeel kan bewijzen?

De gouden bloem zonder Tide, mét (F) wordt dus versie D, en de Engelse uit '76 wordt dan versie E.

Illegaal album?

Waar kan ik dat album van Suske en Wiske, *De racende reclame-makers*, verkrijgen? Ik verzamel alle speciale uitgaven van Suske en Wiske.

Lebon, Turnhout.

Wel, u heeft het in handen! We hebben dat namelijk zelf bedacht, als titel voor magazine nr.25...

De verdwenen Kiekeboe-titel.

De TopRoddelfleaving heb ik van voor naar achter uitgelezen.

Plezaant. Spijtig dat op pagina 3 niet vermeld wordt dat de eerste druk van album 6 slechts vijf titels heeft. Het is wel een zeldzame eerste druk. Ik heb hem zelf.

Joppe Broeckhoven, Merksem.

Zwaanst naa nie, ei.

Het Gekleefde Teken.

Jean-Pierre Legein heeft het mis in zijn bijdrage over de luxe-uitgave over Vance door stripwinkel Het Gele teken. (magazine nr.25, p.8). Er is nooit sprake geweest van een verkeerde katern, er is niets mis gegaan bij de binding. Bij zo'n 50 albums is er waarschijnlijk iets te veel lijm gebruikt, waardoor de katern een beetje aan de andere bladzijden bleef kleven, en een veeg achterliet. Die exemplaren zijn dus schoongemaakt bij de drukkerij, maar er is zeker niet opnieuw gedrukt of ingebonden.

Michel Merriënboer, Amersfoort.

Dat is bij deze dan rechtgezet.

Plagiaat!

Hierbij wat weinig bekend materiaal van verschillende tekenaars dat misschien kan gebruikt worden voor het magazine. Bij het artikel over Heroïc in magazine nr.24, en dan

speciaal pagina 8, mocht wel vermeld worden dat die tekening van Craenhals plagiaat is (90%) van een covertekening van Cuvelier (Corentin bij de roodhuiden).

Chris Mouton, Wetteren.

Bedankt voor het interessante materiaal, Chris.

Jammer...

Het is jammer dat in het vorige magazine (nr.27) niets stond over het artikel van 5 blz. in Kuifje, dat helemaal aan Vance gewijd was. Kijk eens in nr.25, 48° jaargang, van 15/06/93...

Pierre Christiaans, Dikkebus.

Zeër juist, Pierre, goeie tip.

We ontvingen prima bijdragen van o.a. Chris Mouton, Eddy Taveirne, Pierre Christiaans en Michel Sels. We gieten die nog even in artikelvorm, maar ze komen zeker aan bod.

Gratis zoekertjes.

Schriftelijk meedelen.

GEZOCHT:

- *Mickey losse nrs. 1, 420, 422, niet uit bundeling. Patrick Vranken 052/30.50.40
- *Toenga: de wilde horde; Karl May van Juan Arranz (De Spaarnestad); Het eiland Arroyoka (Auclair). Wel in nieuwstaat Frank Huygens 015/41.24.18
- *C'étaient des hommes, van William Vance, uitgegeven door Michel Deligne. Mandrin (Franz), en Het meer der dwazen (Vallès). Van Merriënboer, redactie.
- *Kuifje weekblad, losse nrs. gezocht, jaren 1948-1960. 1950 (5°j): 9,12,13,20, 26,42,43,45,48,49,50 Lijst op aanvraag. Marnix Cachet 02/230.12.51
- *Kuifje/Quick&Flupke, diverse piraatuitgaven en parodieën, affiches, o.a. Schipbreuk vd. Eenhoorn ('72), De Zonneroute ('72), Het kapitaal vd. gulden scharen ('73). Ik wil eventueel ruilen voor diverse piraten, affiches, allerhande, o.a. originelen. Guy v. Humbeeck 02/460.33.02
- *Kies Kiekeboe genummerd; Kiekeboe-reclamefolder uit S&W224. Chris Huybrechts 03/665.16.82
- *Hongaarse Rhapsodie, van Max Fridman (Giardino). Eric Laenen 052/30.31.39
- *Belgische Moccona-boekjes (met 14 titels!): Gebr.Lumière, Edison, Mozart, Esopus, Hercules, Archimedes, St. Exupéry; Pum Pum jaren '60, met Paulus de Boskabouter; Panda en de meester-kruidenier losse plaatjes. Tevens aangeboden: teveel om op te noemen, o.a. een complete set Nederlandse Moccona-boekjes. Klaas de Krijger, Postbus 460, 1970 AK IJmuiden, Nederland.
- *Kuifje in Amerika en De krab met de gulden scharen, in 1° druk en in zeer goede staat. Michel Sels 015/61.63.89
- *Demoen-stripverhalen, tijdschrift Le Croisé 1935-40, Zonneland 1945-50. Chris Mouton 09/369.69.91
- *Contact met verzamelaars van het werk van Henk Kuijpers (Franka). Ik zoek reclamewerk, curiosa of speciale uitgaven. Manco-lijst op aanvraag. Weet iemand of er (nog) een Kuijpers-fanclub bestaat (in België of Nederland)? Rudi Duerinckx 016/25 31 70 (na 18 u).

STRIPWINKEL TISTJEN DOP

Patersstraat 96 - 2300 TURNHOUT

Tel + fax: 014/428829

Woensdag en zondag gesloten

Volgende albums zijn nog verkrijgbaar met

GRATIS EX-LIBRIS :

Nr. 5 (Lou Smog 5 - G. Van Linthout), nr.8 (Alias Ego 1 - D. Matena),
nr.9 (De zeven dwergen - Marvano), nr.11 (Dagboek van een bos 1 - Servais), nr.13 (Scorpio 3 - R. Wuyts),
nr. 15 (Tom Carbon 4 - L. Cromheecke), nr. 17 (Dwaze Monnik 7 - Vink)
nr.19 (Icebound - E. Raven), nr.20 (Zoo1 - Frank), nr. 22 (Parispolis - D. Nuyts),
nr.23 (Kronieken van Panchrysia - Ferry), nr.24 (Nino 3 - D. Stallaert), nr.25 (Kota Base - E. Raven),
nr.26 (Kroniek der Gulden Sporen 2 - C. Verhaeghe) , nr. 27 (Tandori 3 - Curd Ridel).

ALLE EX-LIBRI ZIJN GENUMMERD EN GESIGNEERD!

NIEUWE & TWEEDEHANDS- STRIPS (aan- & verkoop) HOUTEKIET

DIESTSESTRAAT 146, LEUVEN

016/ 23.80.12

copyright Standaard Uitgeverij, Antwerpen

WOEFKE

BOEKEN - STRIPS

CD - VIDEOFILMS

INKOOP - VERKOOP

STRIPANTIQUARIAAT

ANTWERPSESTRAAT 185,
2640 MORTSEL (ANTWERPEN)

tel. 03/449.15.60

Open: van 9 tot 18 uur.

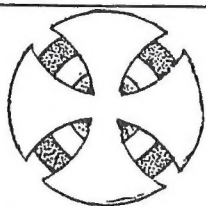
Donderdag gesloten

STRIPWINKEL BONTE

Heidelbergstraat 5
8200 BRUGGE 2

Tel/fax: 050/ 38.35.78

door Jozef Peeters.

ZONNELAND

averbode

Een klein blad met grote ambities.

Zonneland werd in 1920 opgericht uit apostolisch-pedagogische bekommernis. E. Poppe, B. Vanmaele en J.A. Dockx, die verbonden waren aan de adbij van Averbode, verzorgden de artikelen over religieuze vorming in de geest van de Eucharistische Kruistocht. Een hele mondvol, om maar te zeggen dat het kindertje ten allen prijze moest gered worden.

De eerste stripverhalen verschenen halfweg de jaren dertig, o.a. *De vroolijke lotgevalen van Rommelzak en Fokkie* (1934-1935) en *De wonderlijke avonturen van Profje en Struisje* (1935). Toen werkten Joz (de Swerts), die vanaf 1930 schitterende voorplaten zou tekenen, en Jan Waterschoot, die pas vanaf april 1937 zijn eerste strip voor Zonneland zou leveren, al een tijdje mee aan het blad.

Pater De Kesel (alias *Nonkel Fons*), die in 1937 met de leiding van Averbode's jeugduitgaven werd belast, begreep al snel de rol die het beeldverhaal kon spelen om de goede -educatieve- boodschap over te brengen bij de jeugd. Waarschijnlijk werd hij geïnspireerd door de ontwikkelingen in Franstalige België, denken we maar aan Hergé en Jijé. Nog vóór de Tweede Wereldoorlog werd dus gezorgd voor meer strips in Zonneland en Petits Belges, de niet steeds gelijk lopende Franstalige versie.

Na de oorlog werd door Nonkel Fons, die reeds tijdens de oorlog met de bekende Kerstboeken was gestart, de eigenlijk uitbouw van Zonneland aangevat. Diversificatie was ook dertig jaar geleden al aan de orde, en om een zo breed mogelijk lezerspubliek te bereiken, werd gemikt op verschillende leeftijden. Zo ontstonden de andere kinderbladen: Zonnekind (1958) en Prutske (1964), dat in 1965 Doremi werd, voor kleuters. In 1966 werd Zonnestraal aan de lijst toegevoegd, voor lezers tot het 4de leerjaar.

Voor Wallonië waren er Petits Belges, Tremplin, Bonjour en Doremi. De Franstalige uitgaven kenden nooit het massale succes van de Vlaamse blaadjes, die verspreid werden in alle scholen, tot in de kleinste dorpjes van het Vlaamse land.

Belangrijke tekenaars:

Jijé en Laudy (alleen in Petits Belges), Gervy, studio AT-Gil (1946-1952), François Craenhals (sinds 1956), L. Meys (1958-1959), Endry, en Gray Croucher (1949-1964). En niet te vergeten de Vlamingen: Demoen (1945-1959), M. Minne (1947-1950), Buth (1949-1950, 1960-1969), A. Herckenrath (1950-1951), A. Van Avermaet (1951-1956), Eugeen Decamps (1952-1953), Roex (1960-1965), Rik Clément (1962-1965), Mon (1964-1965), Berck (1965-1967), H. Vermant (1968), Jean-Pol.

Jan Waterschoot, pionier van het stripverhaal.

Waterschoot (1892-1968, Antwerpen) graficus, illustrator en schilder, was autodidact, en signeerde eveneens met "JWJ", "Jan Wouters", "Jif". Hij leverde band- en tekstversiering voor verschillende uitgevers, o.m. voor Van In, Davidsfonds, Opdebeek, De Pijl, e.a. Vanaf 1932 tekende Waterschoot voor Averbode, voor de reeks "Uit verre landen" en de Vlaamsche Filmkens, voor Averbode's weekblad en Zonneland.

Hij was een enorm produktief kunstenaar die allicht teveel hooi op de vork nam. Soms ontbreekt het in zijn werk aan uitdrukkringskracht. Sommige schilderijen en tekeningen komen gekunsteld over en laten nauwelijks vermoeden dat ze door dezelfde hand werden gemaakt die geslaagde illustraties leverde voor boekomslagen.

Geboekstaafd als pionier van het Vlaamse stripverhaal, debuteerde hij in Zonneland met *De reis van twee Antwerpsche kleuters* vanaf 4 april 1937. Voor Zonneland en Petits Belges zou hij een tiental "prentverhalen" tekenen. Deze verhalen doen nu wat ouderwets aan, en kunnen wellicht nog de historici van het Vlaamse stripverhaal bekoren, maar ze sloegen quasi zeker aan bij Renaat Demoen, die de fakkel van hem zou overnemen. Demoen zette *Johnny de weesjongen* verder, en werkte Waterschoot's creatie uit tot een volwaardige reeks, die enthousiast onthaald werd.

Promotie aan de schoolpoort.

Jan Waterschoot dacht aan Quick&Flupke... 1937.

Waterschoot tekende ook een reeks stripverhalen van historische en literaire figuren voor "Meesterwerken in beeld" en voor "Kerkelijk leven".

Door de beeldverhalen van Waterschoot bleef Zonneland onafgebroken strips publiceren. Deze strips vormen interessant bronnenmateriaal voor de geschiedenis van het Vlaamse stripverhaal.

Stripverhalen van Jan Waterschoot in Zonneland en Petits Belges:

- De reis van twee Antwerpse kleuters '37
- De vurige beker '37
- De man die nooit meer moe werd '37
- Apostels der jeugd: het leven van priester Poppe '38.
- De gezusters Willekens en de zwarte kat '38.
- Een prins gevraagd in het muizenrijk '38
- Het leven van de H. Joannes Baptiste de la Salle '38
- Vier jongens doen de ronde in België '38-'40
- Johnny de weesjongen '40-'41
- Het oog van Siva. '45

Renaat Demoen, een bescheiden kunstenaar.

Renaat Demoen (1914, Izegem) was autodidact, en vanaf 1939 verbonden aan de abdij van Averbode als illustrator en striptekenaar. Hij tekende eveneens band- en tekstversiering voor andere uitgevers, o.m. voor KWB, Van In, Davidsfonds, Opdebeek, Kempische boekhandel, Lannoo, e.a.

Voor Averbode leverde hij ontelbare illustraties voor boeken en tijdschriften. Zijn gestileerde "D" wordt als waarmerk aangetroffen op omslagen van de Vlaamse filmpjes, Kerst-en Vakantieboeken van Nonkel Fons, de reeks "Uit verre landen", diverse boekuitgaven van John Flanders, enz... Jarenlang was Demoen, fijnzinnig en bescheiden kunstenaar, een steunpilaar voor de uitgaven van Averbode. Voor "Zonneland" tekende hij eenvoudige en sfeervolle illustraties, realistische strips en didactische chromo's.

Zijn bijdrage tot het Vlaamse stripverhaal is opmerkelijk. In 1945 debuteerde Demoen als striptekenaar in Zonneland met *De tocht van Jack Persson*. Dit onafgewerkte stripverhaal werd in prachtige kleuren gedrukt en op groot formaat (in 1953 werd het verhaal hernomen in "Averbode's weekblad").

In november 1945 publiceerde Zonneland *Spits, de durver*, een uitzonderlijk lang verhaal van 88 platen, naar een scenario van Roger Guissoles. Dit aangrijpende verhaal van een jongen, op zoek naar zijn vader in oorlogstijd, grijpt aan door het rauwe en menselijke verhaal en de realistische en dynamische uitbeelding door Demoen. Het verhaal wint nog aan spankracht door de druk in bichromie.

Demoen had geen scholing als tekenaar en had nog minder ervaring als striptekenaar. Op een bijna experimentele wijze zocht Demoen een eigen weg. Hij werd geïnspireerd door het realistische genre van Jan Waterschoot die o.m. in 1938 "Johnny l'orphelin" tekende voor Petits Belges. In 1947 tekent Demoen, naar een scenario van Marie-Hélène, een verhaal van Johnny: *Het geheim van Stormwind* en onmiddellijk daarna *Het geheim rond den spookput*. De avonturen van Johnny en zijn zusje Annie werden erg populair bij de jonge lezers van Zonneland. In totaal verschenen 8 avonturen van het duo van zijn hand.

Nog in Zonneland tekent Demoen *De Zwarte Veroveraar*, naar scenario van John Flanders (1948). Hij werkte ook mee aan "Averbode's weekblad". In dit tijdschrift publiceerde hij o.m. "De avonturen van

haarkapper Pateetje (vanaf maart '47), een stop-comic naar scenario van John Flanders. Gaandeweg zal Demoen evolueren van een zeer persoonlijke stijl en dynamiek naar een meer gestroomlijnde en academische aanpak. Het is alsof het heilige vuur stilletjes dooft. In een aantal kattenbelletjes uitgewisseld tussen John Flanders en Renaat Demoen heeft de tekenaar het vaak over de hoge werkdruk vanuit de abdij.

In 1959 besluit Demoen zijn loopbaan als striptekenaar met *De herberg in het woud* naar Hauff. De strips getekend tussen 1947 en 1948 zijn origineel en boeiend, ze steken uit boven de matte en stereotiepe stripverhalen die eerder gepubliceerd werden in Zonneland. Demoen kraakt het rechthoekige kader van de platen en werkt met effecten die visueel aandacht opeisen. In dit opzicht was Demoen een voorloper. De ambities van Demoen situeerden zich niet op het vlak van het beeldverhaal. Hij beschouwde zich als een vakman die een bescheiden bijdrage leverde tot de uitgaven van Averbode. De werkdruk gunde hem ook geen kans om uit te breken. De rammelende scenario's met cliché-ingrediënten die op zijn tekentafel terechtkwamen boden ook weinig kans tot creatief werk.

illustratie van Gray.

Gray Croucher

(1920-1971, geboren in Portsmouth).

Hij maakte de slag van Duinkerken en de invasie van Normandië mee als kapitein. Hij trouwde met een Brugs meisje en bleef in Vlaanderen wonen. Vanaf 1949 illustreerde hij voor de Goede Pers (later Altiora), de uitgeverij van Averbode, enkele honderden boeken, onder meer de Api-reeks van Leopold Vermeiren, diverse werken van M. Peeters en tientallen vakantie en Kerstboeken.

Een eerste strip in Zonneland was *De avonturen van Piet*, vanaf 22.01.50. Naast de diverse korte gag-stripjes, waarmee Croucher zich blijkbaar amuseerde (o.a. Fox, Rikje en Rak, de apenstreken van Koko, de verstrooide professor, Fokske, Notekraker, Marleentje, Piet en zijn Papa, Sefje, Louisetje) illustreerde hij enkele scenario's van John Flanders, o.a. *De verlost stad* (vanaf 24.07.51), *Het spookeiland* (vanaf 28.10.51), *Het vliegend Konijntje* (vanaf 01.06.62), en tekende hij 17 verhalen van *Tijl Uilenspiegel*, op tekst van Nonkel Fons (vanaf 17.05.53).

Vermeldenswaard zijn de vervolgverhalen *Het geheimzinnige huis* (vanaf 14.12.52), *De schat van de graaf* (vanaf 20.02.55), en een avontuur van Johnny en Annie: *Het geheim van de oude trommel* (vanaf 02.11.58).

Hij verleende ook zijn medewerking aan Averbode's Weekblad, met gags van Zwaaipulle (vanaf 04.04.54), Oscar (vanaf 02.08.59) en met enkele afleveringen van Mik, dagboek van een straathond. (vanaf 09.02.62).

In de jaren zestig werd hij belast met met de zorg voor de andere jeugdbladen van Averbode. Hij werkte voor Prutske (later Doremi); tekende Flip en Flup op tekst van Nonkel Fons voor Zonnestraal (vanaf 09.09.66) en verder enige avonturen van Mitoe en Maja (vanaf 25.06.65) voor Zonnekind. De succesvolle reeks Rikske en Fikske werd ook voor dit blad gemaakt, maar verscheen tevens zonder tekst in Doremi, het blaadje voor de allerkleinsten. Vanaf 10.03.72 verscheen nog postuum in Zonnekind de strip "Pip, 't plantrekkertje".

Johnny en Annie-verhalen.

Getekend door Jan Waterschoot: (sc.: R. Guisolles).

V0 Johnny, de weesjongen (1940)

Getekend door Renaat Demoen:

De scenario's zijn van Marie-Hélène en Nonkel Fons, en werden ook door hem vertaald in het Nederlands.

V1 *Het geheim van Stormwind*
jan. 1947 - febr. 1948. album.

V2 *Het geheim rond den spookput*
febr. 1948 - maart 1949 album.

V3 *De staf van den tovenaer*
april 1949 - mei 1950 album.

V4 *In het land van de grote angst*
juni 1950 - april 1951.

V5 *De kat met de gouden staart*
april 1951 - oktober 1951 album.

V6 *De ridders van middernacht*
nov. 1951 - juni 1952.

V7 *Auto-stop*
maart 1953 - okt. 1953 album.

V8 *Dieven op zonneweelde*
nov. 1953 - mei 1954.

Getekend door François Craenhals:

V9 *Het document 76* (1957)

Getekend door Gray Croucher:

V10 *Het geheim van de oude trommel* (1958)

Albumuitgaven? Welja, waarom ook niet?

De populariteit van reeksen zoals Johnny en Annie en Tijn en Kobus (later "Tijn en Lamme") leidde ook tot albumuitgaven. De albums werden verspreid via de vertrouwde kanalen: de tijdschriften en de scholen. De uitgeverij heeft nooit echt veel promotie voor de strips en de tekenaars gevoerd, wat ook verklaart waarom een talentvol tekenaar als Renaat Demoen relatief onbekend gebleven is. Er zijn wel reclamefoldertjes bekend, één gevouwen blad, met op de ene kant een voorkaft in kleur, op de andere kant reclame. Die folders werden in de Kerstboeken gestopt.

De "Averbode-reeks", zoals ze nu genoemd wordt, is eerder een toevallig samenraapsel van albums dan een echt bewust opgezette reeks. Qua formaat en uitzicht kun je met wat goede wil van een zekere eenheid spreken. In feite worden de vijf albums van **Johnny en Annie** bedoeld, één van **Wisky en Boule**, door Gervy, en vier albums van **Tijn Uilenspiegel** door Gray:

De verwenste prins, De strijd met de reus, De ontvoerde gravin, 12 stielen... 13 ongelukken.

Dan verschenen ook nog de alleenstaande verhalen *Het geheim van het Riethof* (Demoen) en *Het Spookeiland* (Gray) in album. Er zijn er dus twaalf in totaal. Sommige zijn vrij zeldzaam, hoewel de reeks jarenlang weinig ernstig genomen werd door verzamelaars. Dat is nu wel veranderd, maar de interesse blijft toch beperkt tot een select publiek. De prijzen zouden dan ook in verhouding tot de vraag mogen zijn.

Beklemmend koude oorlog-sfeertje. In het land van de grote angst. (Renaat Demoen)

Alle afbeeldingen: copyright Altiora.

literatuur:

- Leopold Vermeiren. *Renaat Demoen, de schrijvende tekenaar.* in: Zonneland. nr. 41 (14/10/1962).
- D. De Kesel. *Renaat Demoen 60.* in: Vlaanderen. nr. 143 (1974).
- Jan Smet. *Jan Waterschoot.* in: Wordt vervolgd; Utrecht: Het Spectrum, '79, p.233.
- Renaat Demoen.* in: idem.

-D. De Laet.

Renaat Demoen: verwijderd maar niet vergeten. in: De Vlaamse stripauteurs. Antwerpen, De Dageraad, 82.p. 75-78.
Jan Waterschoot, Vlaams meester van het beeldverhaal. in: idem, p. 167-175.

Hoe Jijé in Averbode terechtkwam.

tekening Y. Chaland

Jijé werd geboren als Joseph Gillain te Gedinne bij Namen op 1 januari 1914 in een kroostrijk gezin met 8 kinderen. Zijn vader Eugène, belastingontvanger van beroep, was vooral in hart en ziel een Waalse dichter. Hij gaf zelfs een Waals literair blaadje uit: *Les Cahiers Wallon*, waarvoor Jijé tussen 1937 en 1943 voorkaften en andere illustraties zou verzorgen.

Als jonge knaap volgt Jijé eerst tekenlessen bij Alex Daoust, schilder en beeldhouwer uit Dinant, die op vraag van vader Gillain aanvaardt om Joseph een degelijke artistieke opleiding te geven. In 1928 belandt Jijé op 14-jarige leeftijd in de St-Josephschool bij de paters van Maredsous, waar hij zich gedurende 3 jaar in allerlei kunstambachten bekwaamt. Daarna krijgt hij gedurende één jaar les in de *Université du travail* van Charleroi, o.m. van de neo-impressionistische schilder Van den Houte. Deze laatste zal volgens Jijé een enorme invloed hebben op de manier waarop hij verder zal schetsen en tekenen: "Het komt er op aan te tekenen zonder naar je blad te kijken. Kijk naar het model en laat je hand de potloodlijnen trekken. Héél moeilijk. Het vergt enorm veel concentratie, maar eens je het te pakken hebt, kun je het niet meer laten." Deze techniek zal Jijé later op zijn beurt aanleren aan Franquin, Morris, Will en Paape.

Het succes van de "Tintin's".

Midden jaren '30 stond de Belgische strip nog in de kinderschoenen. Er was slechts één ster aan de striphemel: Hergé. In enkele jaren was zijn "Tintin" (van Kuifje was nog geen sprake) een Waals-Brussels cultuurfenomeen geworden. Door de publikatie van Tintin in "Le Petit Vingtième", het kindersupplement van de krant, zag "Le XXe siècle" zijn verkoopcijfers stijgen. Deze ontwikkeling was nieuw in de Belgische perswereld -in Amerika was het al heel lang zo- en zette toen heel wat uitgevers van kranten en weekbladen aan het denken. Velen gingen op zoek naar hun eigen "Tintin"-stripje. Tekenaars werden dus in die tijd letterlijk gevraagd een "Tintin" te tekenen.

De eerste Jijé-strips zullen dan ook het licht zien onder invloed van Hergé, niet alleen qua tekenstijl, maar ook inhoudelijk. In 1935, Jijé is dan 21, wordt hij gevraagd om voor "Le Croisé", een katholiek jeugdblaadje uit Namen, een "Tintin" te tekenen. Hiermee begint het stripavontuur voor Jijé. Hij bedenkt Jojo. Het eerste verhaal, *Les aventures de Jojo*, is ontegensprekelijk beïnvloed door de Tintin-strip (dat was ook de opdracht), al deed Jijé er echt alles aan om Jojo juist níet op Tintin te doen lijken: het kuifje staat naar vòòr, hij heeft een spitse neus i.p.v. een bolletje, enz...

Maar het ongelofelijke gebeurt: Hergé stuurt een boze brief, waarin hij Jijé van plagiaat beschuldigt! Dat geeft meteen ook de kwaliteit van de Jojo-strip aan: gezien de "Meester" zich zo verplicht voelt die brief te sturen, erkent hij meteen ook onrechtstreeks het talent van Jijé. Zou Hergé zich door dan toch een beetje bedreigd gevoeld hebben door Jojo?

Jijé stuurt Hergé prompt de drie legendarisch geworden tekeningetjes (zie ook magazine 25). Eerst Bécassine met Bretoense muts, dan Bécassine zonder muts, tenslotte Bécassine mét een kuifje, als tweelingzus van Tintin. De allusie is raak. Hiermee is de discussie gesloten: Hergé laat het erbij.

De avonturen van Jijé bij Dupuis.

Jojo wordt een successtrip voor "Le Croisé", en zal lopen tot midden 1940. In 1938, terwijl in "Le Croisé" het tweede avontuur van Jojo verschijnt, gaat Jijé aankloppen bij Dupuis. Het pas opgestarte jeugdblad "Spirou" heeft inhoudelijk niets bijzonder Belgisch. Vele Amerikaanse strips moeten naast *Spirou* van de Fransman Rob-Vel, *Baard en Kale* en *Janmaat en de Sinjoor* van Dineur de leegtes wat verdoezelen. Goede Belgische stripreeksen liggen Dupuis nauw aan het hart, maar die zijn eigenlijk gewoon niet voorradig op de markt. Op het moment dat Jijé binnenstapt, met in zijn map het derde verhaal van Jojo, is Dupuis dan ook enthousiast. Hij neemt Jijé meteen in dienst. We kunnen ons natuurlijk de vraag stellen of ook hij niet op

zoek was naar een "Tintin" voor zijn blad...

Jojo zal voortaan zowel in "Le Croisé" als in "Spirou" verschijnen, met een lichte voorsprong voor Spirou. Jojo wordt wel herdoopt tot **Freddy Fred**. *Het geheim van de Hindoesleutel* verschijnt in "Spirou" in 1939. Dit verhaal zal pas na de oorlog in "Robbedoes" verschijnen. In "Le Croisé" heet het verhaal *Freddy aux Indes*. In tegenstelling tot de twee eerste avonturen van Jojo, verschijnt dit laatste verhaal niet in album bij "Le Croisé", wel bij Dupuis na de oorlog.

Tintin blijft Jijé achtervolgen!

Midden 1939 wordt Jijé door de paters van de Goede Pers van Averbode gekontakteerd om voor hun jeugdblaadje "Petits Belges", de franstalige tegenhanger van "Zonneland", ook een "Tintin" te tekenen. Het zal je maar overkomen... De oplage van "Petits Belges", normaal zo'n 25.000ex., was gezakt tot 15.000ex, en om die trend om te buigen zou een "Tintin" welkom zijn. De Jojo-verhalen in het Naamse concurrerend blaadje, en de Hindoesleutel in "Spirou", hadden de paters overtuigd dat Jijé dé man was die ze zochten, en bovendien een goede katholiek! Gesterkt door deze erkenning tracht Jijé zich nu met een nieuwe reeks duidelijk te profileren tegenover zijn illustere collega. Jijé was destijds gechoqueerd door het sterke paternalisme in de avonturen van *Tintin au Congo*, waarin de blanken duidelijk superieur waren aan de zwarten. Dat was trouwens een vrij gangbaar gedachtengoed in die tijden.

Door de beschuldigende brief van Hergé had Jijé hoogstwaarschijnlijk ook begrepen dat die zijn concurrenten/collega's nauwlettend in het oog hield. Jijé had dus een rekening te vereffenen met Hergé. De opzet van zijn nieuwe reeks voor "Petits Belges", *Blondin et Cirage (Wietje en Krol)*, komt dan ook over als een duidelijk boodschap aan het adres van Hergé, al toonde die sinds zijn *Blauwe Lotus* veel meer begrip en respect voor andere culturen. Blondin en Cirage zijn twee jonge rakkers, een blanke en een zwarte, evenwaardige dikke vrienden, die allerlei avonturen beleven. Blank en zwart zijn hierin duidelijk gelijkwaardig en complementair. Of de boodschap overgekomen is, zullen we nooit weten, maar "Petits Belges" plukte hoe dan ook de vruchten van deze grafische aanwinst. Jijé verzorgde bovendien tal van

schitterende voorplaten voor het blad, dat ook vandaag nog gretig verzameld wordt door een handvol liefhebbers.

De verhalen van Blondin et Cirage verschenen tot september 1942 in het Franstalige blaadje. De reeks werd stopgezet toen Jijé overspoeld werd door het werk voor "Spirou" en noodgedwongen zijn medewerking aan "Petits Belges" moest opzeggen.

De Wietje en Krol-verhalen waren vòòr de oorlog enkel in het Frans verschenen, net zoals de twee eerste albums van de reeks. In "Zonneland" vind je Wietje en Krol niet terug: geen spoor van Jijé.

Pas in 1950 verschenen de drie albums in het Nederlands, samen met het derde Franstalige album. In 1950 werd het de paters immers duidelijk dat Jijé een Grote Mijnheer geworden was, door zijn carrière bij Dupuis. De verborgen schatten uit "Petits Belges" konden dus ook -commercieel- succes hebben in Vlaanderen.

De doorbraak van Jijé.

We kunnen stellen dat er vòòr de oorlog in Vlaanderen geen behoefte was aan een Tintin-alternatief, om de simpele reden dat *Kuifje* door de Vlaamse pers nog niet gepubliceerd werd. Geen Hergé in Vlaanderen, dus ook geen nood aan een Jijé. Pas met zijn verhalen in "Robbedoes" wordt Jijé in Vlaanderen bekend. Merkwaardig hierbij is ook dat in "Robbedoes" vrijwel al de eerste verhalen van Jijé onafgewerkt opgedoekt worden, dit in tegenstelling tot "Spirou". *Het geheim van de Hindoesleutel* wordt vòòr de oorlog gewoonweg niet gepubliceerd; *Theo en Thea in de Himalaya*, het tweede verhaal van Jijé, is tevens het eerste in "Robbedoes", maar wordt afgebroken; de biografie van *Don Bosco*, compleet verschenen in "Spirou", wordt eveneens opgedoekt in "Robbedoes". Pas met *Jan Kordaat*, een meer realistische stripreeks, krijgt Jijé in 1941 in "Robbedoes" de kans een volwaardige plot te publiceren.

Daarna zal hij niet meer weg te denken zijn uit het blad: de invloed van de strip op het koopgedrag van de lezer was duidelijk geworden, uitgevers hadden begrepen dat strips publiceren "Big Business" was.

Jijé had evengoed een gerenommeerd schilder of beeldhouwer kunnen worden. "Tintin" zorgde voor een héél andere carrière.

Philippe Mouvet.

uit verhaal drie: Jeunes Ailes.

STRIPWINKEL

GOBELIJN

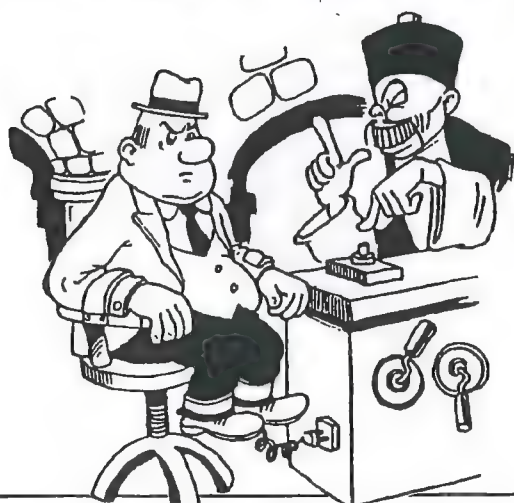

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN

016 / 23.55.86

STRIPWINKEL

HET „B“-GEVAAR

nieuwe, tweedehandse, antiquarische strips,
comics, curiosa, originele tekeningen,
tentoonstellingen

ERIK DENEYER

open ma-za: 10.30-19.00
Greepstraat 15, 1000 Brussel
tel-fax 02/ 513.14.86

De wondere tocht van de "Vlaamsche Filmkens".

Zonneland en de Vlaamsche Filmkens hebben hun plaats in een historisch overzicht van de Vlaamse jeugdliteratuur. In 1923 werd de redactie van Zonneland toevertrouwd aan Lodewijk Jan Dils, die in 1925 het jeugdblad *Lenteweelde* stichtte, in de schoot van Zonneland, en in 1930, in samenwerking met Emiel van Hemeldonck, de bekende Vlaams(ch)e Filmkens startte. De Filmkens gingen met hun tijd mee en heten sinds enkele jaren de Vlaamse *Filmpjes*.

Het eerste Filmpje verscheen als een bijlage van Zonneland op 2 november 1930. Het was de bedoeling ontspannende lectuur te brengen tegen een lage prijs, en met uitgesproken katholieke inslag. Er moest een dam opgeworpen tegen de "onzijdige" en dus per definitie ongezonde jeugdlectuur, zoals die toen verspreid werd in de "Hansjes" (jeugduitgaven van uitgever Abraham Hans) en andere reeksen. Dat de verdedigers van het jonge Vlaamse zieltje daarbij geen blad voor de mond namen, blijkt uit volgende inleiding van Filmpje nr. 222 (1935): *Het goed, dat door de VLAAMSCHE FILMKENS gesticht wordt, is niet te berekenen. De groote menschen en de kinderen worden tegenwoordig overrompeld door slechte blaadjes en vuile druksels, die hun driften streelen en die VOL VERGIF zitten voor hun zielen. Door de gezonde en gemakkelijke lezing binnen te brengen, -wij moesten zelfs zeggen OP TE DRINGEN, en wel met véél méér klem dan de slechte lectuur!- zullen wij de slechte druksels VERDRINGEN. En daar, waar de slechte nog niet binnendrong, MOETEN wij die vòòr zijn, en haar den weg versperren. De zielen MOETEN gered worden!* Een schare tweederangs auteurs van katholieke signatuur -Vlaanderen was altijd al groot in kleine dingen- zou stichtelijke verhalen uitstrooien over de Vlaamse jeugd. Aanvankelijk schreven de eindredacteuren zelf ettelijke Filmpjes onder diverse pseudoniemen. (klinkt bekend, n.v.d.r.). De propaganda via Zonneland en de katholieke scholen zou de Filmpjes naar grote oplagen drijven. De abdij *missioneerde* Vlaanderen met haar publikaties, en in Zonneland en de Vlaamse Filmpjes werd de jeugd opgeroepen tot een triomfalistische veroveringstocht. Tussen 1934 en 1940 werden 296 nummers gepubliceerd in de reeks Presto Films, de Franstalige tegenhanger van de Filmpjes. De verschijningsvorm was identiek, maar inhoud en illustratie weken af van de Vlaamse reeks. In 1942 werd de publikatie van de Vlaamse Filmpjes stopgezet, wegens papierschaarste, en na de oorlog werd gestart met een nieuwe reeks. Aanvankelijk was het peil van de verhalen ronduit erbarmelijk. Geleidelijk zou het niveau opgetild worden door een nieuwe generatie.

De verhalen van John Flanders staken torenhoog uit boven de andere -brave en fantasieloze- verhaaltjes. De prachtige en tijdeloze omslagtekeningen van Joz de Swerts waren tickets voor avontuurlijke dromen en reizen naar vreemde landen. Joz de Swerts en John Flanders tilden de reeks uit boven het gewone, het

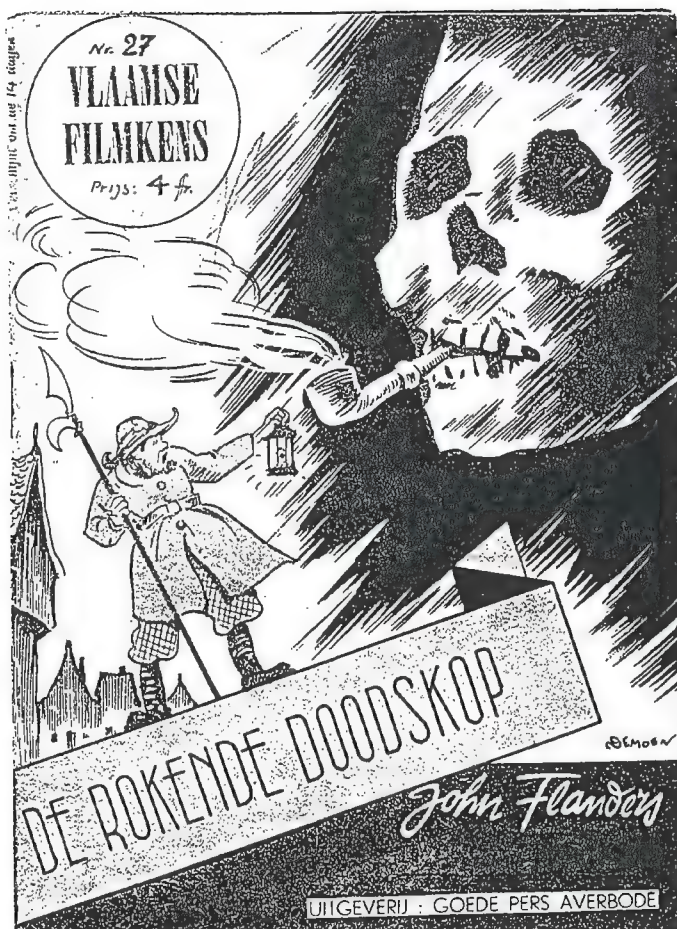
alledaagse. In totaal schreef John Flanders 116 verschillende Vlaamse Filmpjes.

De redactie zou vanaf de zeventiger jaren veeleisender worden inzake inhoud, tekstkwaliteit en taalgebruik. De Vlaamse Filmpjes geven -met alle ups en downs- een beeld van de ontwikkeling van de leeskultuur in Vlaanderen. Het heeft wel erg lang geduurd voor een behoorlijk peil bereikt: de missioneringsdrang en het draaien van de persen bleef lange tijd een prioriteit. De instelling van de John Flanders-prijs voor Vlaamse Filmpjes zou ontluikend talent aanmoedigen.

Enkele mijlpalen:

nov. 1930	nr. 1: <i>De wondere tocht</i> , Hammenecker.
1931	Het 1ste Filmpje van Flanders: nr 42. <i>Het vervloekte land</i> . Omslag van Joz.
1934-1940	296 nrs. werden gepubliceerd in de Franstalige reeks Presto Films.
1942	De reeks werd afgebroken, op dat moment waren 614 nrs. verschenen.
1946	De Vlaamse Filmkens verschijnen opnieuw, met een nieuwe nummering!
1964	Dramatisch moment: John Flanders overlijdt op 17 september. Hij werd 77.
1973	Publikatie van nr. 1000, <i>De straat der zeven duivels</i> , van John Flanders.
1992	Instelling van de John Flanders-prijs. Nummer 2000 verschijnt. De reeks loopt nog steeds...

Averbode en John Flanders.

De naam van John Flanders is onlosmakelijk verbonden met de uitgaven van de abdij van Averbode. John Flanders, alias Jean Ray (ps. van Raymond Jean Marie De Kremer, 1887-1964, Gent), debuteerde in de reeks "Vlaamse Filmkens" in 1931. Zijn mysterieuze en spannende avonturenverhalen staken schril af tegen de andere -zeemzoete en erg moraliserende- Filmpjes uit de vooroorlogse periode, en boeiden het jonge lezerspubliek. Daniël De Kesel, (*Nonkel Fons*), hoofdredacteur van Zonneland en de Vlaamse Filmpjes vanaf 1938, haakte in op de populariteit van de auteur. Hij bood hem de mogelijkheid tot publiceren in Zonneland/ Petits Belges, Vlaamse Filmpjes/Presto Films, Averbode's Weekblad/La semaine d'Averbode. John Flanders werd een vriend van Averbode en haar medewerkers. Vooral Nonkel Fons zou de auteur steunen toen deze als veel-schrijver bitter brood moest verdienen om te overleven. Nonkel Fons was eveneens verantwoordelijk voor de boekuitgaven voor de jeugd, en hij zou de belangrijkste avonturenromans van John Flanders publiceren: *Spoken op de ruwe heide* (1935-1944-1955), *La bataille d'Angleterre* (1947), *Geheimen van het Noorden* (1948), *Het zwarte eiland* (1948), e.a.

In Zonneland publiceerde John Flanders in 1932 *De wreker van het slapende dal*. Daarna onderbrak hij zijn medewerking aan het blad, tot op het moment dat hij vanaf 1946 regelmatig verhalen, kleine artikels en scenario's voor stripverhalen leverde. Ook na de oorlog bleek John Flanders nog altijd even populair bij het lezerspubliek van de Vlaamse Filmpjes. Een generatie (zelfs meer dan één) werd gefascineerd door deze verhalen, die nog steeds gezocht en gekoesterd worden

door verzamelaars. John Flanders heeft veel gedaan voor de uitgaven van Averbode en de uitstraling ervan. Op haar beurt heeft de abdij bijgedragen tot de bekendheid van zijn naam en zijn werk in Vlaanderen. De instelling van de "John Flanders-prijs voor Vlaamse Filmpjes" (1973), is een hulde aan de auteur en aan de abdij die met haar publikaties aan de jonge Vlaming een springplank bood naar het goede kinderboek.

Jozeef Peeters.

Stripverhalen in Zonneland/Petit Belges naar een scenario van John Flanders in de periode tot 1955:

Renaat Demoen: *De Zwarte Veroveraar*, juni '48-april '49

Buth: *Op zoek naar de zonne-eilanden* april '49-april '50

Herckenrath: *In de greep vd. octopus*, apr. '50-mei '51

Gray Croucher: *De verlorene stad*, juni '50-okt. '51.

Het spookeiland, okt. '51-mei '52 (+ album)

Het vliëgend konijntje, juni '52-aug. '52.

Literatuur.

Anita Heyvaerts. *De Vlaamse Filmpjes; historiek en typologie van de belangrijkste verhaalgenres uit de periode 1946-1966.*

(Licentiaatsverhandeling, Leuven, 1981, 332p.)

Guido Cornelis. *De Vlaamse Filmpjes van J. Flanders.*

(in: Cahier Jean Ray 9. Uitg. Werkgroep Jean Ray, Leuven, 1981, p. 39-43.)

Danny de Laet. *J. Ray, J. Flanders en het beeldverhaal.*

(in: De Vlaamse strip-auteurs. Uitg. De Dageraad, Antwerpen, 1982, p. 215-240.)

Leo Wens. *John Flanders en de Vlaamse Filmpjes.*

(Licentiaatsverhandeling, Leuven, 1982.)

Vlaams Filmpje nr.1000: John Flanders-nummer.

(Averbode, Goede Pers, 1973, 64p.)

DENAYER NIEUWSBRIEF

Wanneer striptekenaar en lezer elkaar ontmoeten - en tegenwoordig kan dit bijna elk weekend - is er in de loop der jaren maar weinig veranderd. De tekenaar wordt nog steeds getraakteerd op vragen als:

"Waarmee ben je voor het ogenblik bezig ?",
"Wanneer komt je volgend album uit ?",
"Wanneer signeer je opnieuw ?", enz....

Het beantwoorden van al die vragen begint meer en meer op bandwerk te gelijken. Tijd dus om initiatief te nemen en alles op een rijtje te zetten. Met onze nieuwe rubriek "Nieuwsbrief" willen we zoveel mogelijk informatie geven, uit een goede bron, namelijk de tekenaar zelf ! Geen zakelijk relaas, maar toch een aantal dingen die de stripfanaat zeker zal appreciëren.

Denayer over zijn reeksen.

- * High School Generation
deel 2 "MARY LEE" verschijnt juni 95
deel 3 "PHOENIX" verschijnt feb/maart 95

Het eerste deel kende een enorme succes.
De volledige stock was na 6 maand reeds
uitverkocht : 30.000 exemplaren.

- * Gord
Een 4° deel staat op stapel. Het scenario
werd reeds geschreven. Het tekenen kan
beginnen.

- * Brokkenmakers

Nummer 22 zal nog even op zich laten
wachten (ziekte scenarist)

Overige scenario's worden geschreven in Florida,
waar Christian Denayer in volle zon en in de voor
hem typisch Amerikaanse sfeer zijn vakantie zal
doorbrengen.

Denayer over speciale uitgaven.

- * een speciale editie in zwart/wit, uitgegeven bij "Wonderland" zal op het stripfestival van Valkenswaard worden voorgesteld. Het betreft een verhaal van 68 pagina's verschenen in Robbedoes
- * Van deze speciale editie wordt ook een luxe-uitgave + originele plaat voorzien. (68 platen dus helaas ook slechts 68 exemplaren). Reserveren kan bij Wonderland (zo snel mogelijk).
- * Voor de 10-jarige verjaardag van het stripfestival van Illzach (Mulhouse -Frankrijk) werd een zeefdruk ontworpen van Brock in zijn tienerjaren. (200 ex., genummerd en gesigneerd).
- * Wenskaart + omslag van High School Generation Er zijn 250 ex. (genummerd en gesigneerd). Kaart en omslag zijn te koop voor 100,- BEF.

Denayer en publiciteit.

In de loop der jaren heeft Denayer verscheidene tekeningen voor publiciteit gemaakt, o.a. voor:

- de kalender van CITROEN waaraan ook andere tekenaars (zoals Ferry, Dany, Bédu....) hun medewerking hebben verleend.
- verschillende bekende merken zoals Samsonite, FINA, Kronenbourg, Fiat, Volvo enz...

Samen met Clovis loopt er een reclamestrip in het tijdschrift "PARTNER" van Peugeot over de geschiedenis van Peugeot. Reeds 6 pagina's zijn verschenen.

Denayer over bescheidenheid

Jaren geleden signeerde Christian Denayer vlakbij Doornik in het bekende gezelschap van Franquin, Roba, Will, Tibet, Tillieux, Peyo en Walthéry. De hele happening ging door in een grote zaal van het plaatselijk cultureel centrum.

De tekenaars zaten allen aan een lange tafel, gedrapeerd met een prachtig groen laken. Zoals ze daar zaten... het leek wel een echt tribunaal. Eén probleem toch: er was echt niemand in de zaal. Ze vroegen zich af wat ze daar eigenlijk deden en wanneer de mensen zouden komen. In het ergste geval moesten ze maar gaan.

Plots echter ging in de zaal, die zeker een lengte had van dertig meter, een deur open. Een man stak zijn hoofd naar binnen en keek even rond in de immense zaal met op het eind.... het tribunaal. De man kwam binnen en tergend traag naderde hij, elke stap weerklinkend als een nachtelijke voetstap in de hal van een verlaten station. De leden van het tribunaal volgden elke beweging van de man en plots werd er geroepen: "Dat is hem ! Hij komt voor mij ! Eindelijk kan ik een album signeren". Zijn gebuur riep echter: "Maar nee man, hij komt voor mij !" en nog een ander: "Helemaal niet, 't is voor mij dat hij komt !". De spanning steeg. Op ongeveer 10 meter van het tribunaal stopte de man en men zou kunnen geloven dat hij hen nog meer op de proef wilde stellen. Bij wie zou hij gaan ? En dan, te mooi om waar te zijn, hij kocht van ieder een boek. Het tribunaal ging uit de bol.

Op dat ogenblik stapte de man recht op Christian Denayer af en vroeg hem : "Kunt U mij misschien zeggen waar ik de toiletten kan vinden, a.u.b. ?". Iedereen begon zo hard te lachen dat de brave man niet meer dacht aan het toilet en zo snel mogelijk de zaal verliet. Het tribunaal dronk nog een 'goei pint' en keerde huiswaarts met een triest gevoel. Een mooi lesje in bescheidenheid, maar veel voorbeelden zal je zo niet meer aantreffen.

Denayer over signeerakties

Christian Denayer houdt wel van signeerakties, te meer daar hij dan met zijn lezers kan praten. Het liefst gaat hij nog signeren in Vlaanderen, waarbij hij steeds probeert om zo goed mogelijk Nederlands te praten.

Als ieder een beetje meer moeite doet om verdraagzaam te zijn, en minder denkt in termen van Walen en Vlamingen dan zou die extreme onverdraagzaamheid geen potten meer kunnen breken, volgens Denayer.

Een ware filosoof, die Denayer.

KALENDER

- * Middelkerke : augustus
- * Koksijde (onder voorbehoud)
- * Festival te Rochfort
- * Valkenswaard (Holland) : begin september
- * Hasselt : 30 september
- * St Etienne (Frankrijk) : oktober

Karikatuur van Denayer door Jijé in 1973

Met onze dank aan Christian Denayer voor zijn medewerking. Copyright afbeeldingen: Christian Denayer & Le Lombard.

Bart Persoons.

Rariteiten en reclame

Verzamelaars van reclamestrips krijgen het druk!

Kiekeboe in Centerparcs

De speciale Kiekeboe, die we al aankondigden in TopRoddell nr.26, is uit. Eindelijk nog eens een Topklasse-reclamestrip, *speciaal getekend* voor Centerparcs. Het verhaaltje werd beter uitgewerkt dan de doorsnee reclamestrip, maar een verliefde en drinkende papegaai, dat hadden we toch al eens ergens gezien? Uiteraard slagen onze helden er keer op keer in -toevallig- voorbij de voornaamste attracties te lopen, dat hoort natuurlijk bij het genre... De lezer zal zich zonder twijfel amuseren. Deze strip bestaat in het Nederlands, het Frans, het Duits en het Engels, (deze laatste slechts op 5.000ex.) en wordt gratis uitgedeeld aan bezoekers van Centerparcs.

Onze Reclamestrip van de maand.

Verkiezingsstrip van Rik Clément.

Nochtans is deze zeker even goed, maar wel heel wat korter: Chris Mouton stuurde ons een strip die Rik Clément tekende voor A. de Moor, ter gelegenheid van de gemeenteraadsverkiezingen van oktober '94. Het gaat om een losbladige uitgave (één A4-pagina), die we graag afdrukken op pagina 17

Rik Clément zou nog enkele andere gelijkaardige strips getekend hebben, voor kandidaten in de Westhoek (?). Chris Mouton heeft nog enkele "Wetterse" ex. dubbel, en wil die graag ruilen voor andere. (tel.09/369.69.91).

Suske en Wiske en het Rode Kruis.

Het Rode Kruis heeft voor zijn jaarlijkse stickeractie opnieuw voor S&W gekozen (dat verkoopt nog altijd het best, zeggen ze). Bovendien was ook een speciale heruitgave van *Het eiland Amoras* -de vierkleurenversie- te koop voor 120fr. Op de voorkaft staat het logo van het Rode Kruis, en er werden 10.000ex. gedrukt. Opgepast! De oplage was de deur uit vòòr de 14-daagse om was, en nu worden **gewone** exemplaren verkocht!

Robbedoes en de Peugeot.

Peugeot zette de opendeurdagen van 12 tot 15 mei extra in de verf door iedere bezoeker een gratis album te beloven, *De jeugd van Robbedoes*. Het gaat om een speciale heruitgave van het album, met het logo van Peugeot op de voorkaft. Voor deze actie werd een mooie reclamefolder verspreid (formaat A3), met tekeningen van Robbedoes, Kwabbernoot en Spip, én een foto van de *Peugeot Robbedoes*. Er bestaat ook een uitnodiging voor de opendeurdagen, met de afbeelding van Robbedoes en Kwabbernoot.

NIEUWS UIT NEDERLAND.

Suske en Wiske Red Band.

Twee verhaaltjes van S&W werden opgenomen in een boekje van snoepfabrikant Red Band: *tegen de ZZZ en Bosspel*. De oplage is ons onbekend.

Zoethoudertje.

De firma Rens Joosen Suikerwerken B.V. uit Oosterhout is in Nederland sinds 1894 bekend voor haar suikerwerk, dat je o.a. op de Stripedagen op de kermis te Breda aantreft. Iedereen die na de beurs de kermis bezoekt en zich een snoeper noemt, moet de Oosterhoutse suikerstokken kennen. De firma bestaat dus 100 jaar, en daarom brachten ze een klein reclamestripje uit, dat je kan verkrijgen bij aankoop van een kaneelstok of "kermisstok" zoals dat daar vroeger genoemd werd. Officieel heet zo iets vandaag *De Oosterhoutse Kaneelstok*. Vandaar dus de titel.

Brilly Durf.

Ogen Blik is een boekje van Groenveld Opticiens, uitgegeven door Groenveld Winkelbedrijven, Dordrecht. Een stripje dat nét aan de minimumvereisten van een reclamestrip voldoet, bevindt zich op de rand. *Brilly Durf* staat scheef afgedrukt, en de omkadering valt aldus buiten het boekje.

Vuurwerkkrant nummer 3 is een uitgave van Halt Nederland uit Leiden, met een oplage van 700.000ex. in 25 edities. Met medewerking van Haltbureaus - Stichting Consument en veiligheid - SIRE - Winkelman&Van Hessen. De strip gaat natuurlijk over vuurwerk, uiterst populair in Nederland. Het HALT-project in Leiden probeert iets te doen aan vuurwerkoverlast en -vandalisme.

Deze pagina's werden verzorgd door
De RECLAMESTRIPCLUB

p/a Jean-Pierre Legein

Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke

Tel. 058/51.23.02

(Nederland:) 00 32 - 58.51.23.02.

Heelwat reclamestrips in dit artikel zijn
op ruilbasis verkrijgbaar via de club.

Neem contact op met Jean-Pierre!

De avonturen van een bleke cowboy,

Comanche 13 De kermis der wraak.

Greg & Rouge. Dargaud, sc 180.

Bepaalde stripreeksen zouden beter een stille dood sterven, al was het in dit geval alleen maar om nostalgisch te kunnen terugblikken op wat Hermann ooit presteerde met zijn Comanche.

Hij bouwde in elk geval een sterke karaktervolle Red Dust op, een Comanche die haar mannetje stond, Ten Gallons die nergens voor terugschrok, en ga zo maar verder het rijtje af. Je vind nog weinig van dit alles terug in deze nieuwe Comanche. Jawel, Greg en Rouge deden zeker en vast hun best. Rouge kan mooie plaatjes en expressieve gezichten tekenen, Greg is zijn routine om een leuk scenario te schrijven nog steeds niet verleerd. Maar is dit alles voldoende om een spannend en leesbaar verhaal te maken? Het antwoord is kort en bondig: neen. Men hoeft zelfs niet moeders slimste te zijn om op je klompen aan te voelen dat er hier en daar wat schort. Zelfs de scène waarin Comanche vermoedelijk Mac Bannister ongenadig neerknalt, werd reeds eerder in deze reeks ten tonele gebracht.

Mijn grootste vraag is echter een *whodunit*: wie heeft toestemming gegeven voor die idiote voorplaat? Red Dust lijkt net een peuter die met zijn mammië een dagje uit mag. Volgende maal beter?

Trent 3 De vallei van de angst.

Rodolphe & Leo. Dargaud 1995, sc 180.

White Pass, helemaal in het uiterste noorden van Canada. Een plaats als vele andere op onze wereldkaart. Niets laat vermoeden dat de aanleg van een spoorlijn zulke doodsangst zal veroorzaken. Niet het spoor zelf zorgt voor de angst en verschrikking, wel een geheimzinnig wezen dat rondscharrelt tussen de barakken en tenten van de arbeiders. Volgens de indianen is het een hoppo (berendemon), doch de blanken wijzen dit af als bijgeloof. Alhoewel, bij valavond barricaderen ze hun deuren en timmeren zelfs hun raamluiken vast. Hoe raakt onze held -Trent genaamd- bij deze geheimzinnigheid betrokken? Wel, onze stoergebouwde in uniform gestoken Mountie wordt bij zijn overste ontboden. Wat blijkt? De vrouw van de ingenieur is ongerust over het uitblijven van nieuws over haar man. Klein nadeeltje: Trent en deze

vrouw waren ooit eens verloofd met elkaar, doch het lot bepaalde het anders. Na een lange rit per trein en een tocht onder barre weersomstandigheden, wordt het spoorwegkamp bereikt. De barakken ademen alleen stilte en troosteloosheid uit, onder de sneeuw verspreid worden hier en daar lichamen gevonden. Hoe loopt het verder met onze held, wordt hij het volgende slachtoffer van deze niets ontziende hoppo? Worden de ingenieur en zijn echtgenote herenigd of bevindt hij zich tussen de naamlozen bedekt door een wit sneeuwtapijt? Tja je zult je zelf deze strip moeten aanschaffen wil je deze vragen beantwoord zien. In elk geval leesplezier gegarandeerd.

Thunderhawks 2 : Het spook van de Sierra

Corteggiani & Wilson & Suro. Arboris, sc 195, hc 380.

Een droge stoffige woestijn zinderend in de gloeiend hete zon. Nergens een teken van menselijk leven. Opeens doorbreekt motorgeronk brusk de stilte. Een vliegtuig met een bijna lege brandstoftank scheert rakelings over de rotsen. Achter deze rotsen -geloof het of niet- een dorpje. Geen ontkomen mogelijk, onze brokkenpiloot land middenin de plaatselijke *cantina*. Wat hem prompt de woede van de bevolking oplevert. Zo neemt het tweede deel van de Thunderhawks een aanvang, op scenario van Corteggiani en vlot getekend door Colin Wilson en hulpje Michel Suro. Dit

trio brengt eveneens de jonge jaren van Blueberry in beeld. Veel onderling verschil is er niet. Paard en kar worden langzaam verdrongen, en in de lucht zorgen de schaarse vliegtuigen voor opschudding. De vliegtuigen in dit verhaal worden bevolkt door de Sky-Rangers, een soort vliegende grenswachters tussen Mexico en de V.S. De plot van dit verhaal wordt netjes opgebouwd en onderverdeeld in vakjes. Een vakje humor, een vleugje spanning, een snuifje mexicaanse geschiedenis, zelfs de obligate rebellenaanvoerder ontbreekt niet. Het enige nadeel aan deze toch wel goed uitgewerkte verhalen: einde van de tweede episode. Maak dus alvast een plaatsje vrij in je boekenkast, er staan je nog heel wat verhalen te wachten.

Nino 3 : De grote draak

Stallaert & Leemans. Le Lombard sc 150.

Eindelijk heeft uitgeverij Lombard na lange tijd nog eens een kwaliteitsstrip te pakken. Een strip die vanaf album nummer één veelbelovend met kop en schouders boven de anderen uitstak. Een strip, opgezet en in beeld gebracht door een duo waarvan we dit zeker en vast niet verwachtten. De tandem Dirk Stallaert en Hec Leemans sloeg de handen in elkaar en brachten *Nino* tot leven. Hun creatie werd al meteen bekroond door de lezers van "Bedesup" als beste jeugdstrip 1991. Niet alleen de jeugd wordt bekoord door deze strip, ook de oudere lezers zullen zich er terug in vinden. Droomden wij in onze jeugd ook al niet om rond te reizen in het verre onbekende Amerika? Er avonturen te beleven in het voetspoor van de toenmalige globetrotter Kuifje? Wel, met *Nino* wordt deze wens bijna waarheid. Als verstekeling komt hij aan in het land van belofte (in album 1). Een land, zoals hij zal ervaren, niet zonder gevaar. Hij komt terecht in het vaarwater van een zekere Ennio Macaroni, een zogenaamde maffialeider. Hij wordt door *Nino* van zijn troon gestoten en belandt zodoende in de gevangenis. Doch hij zweert wraak en deze zal vreselijk zijn. Deze wraak wordt ons in geuren en kleuren voorgeschoteld in album 3, *De grote draak*. De plot vertel ik lekker niet: koop, kijk en overtuig uzelf. Dirk Stallaert krijgt dit jaar ook de Bronzen Adhemar, "wegens het verzoenen van de Vlaamse traditie van Sleen en Vandersteen met de klare lijn van Hergé". Lees deze reeks, nù, dan kan je er straks over meepraten, in Turnhout.

Buttonmen 1: Moordspel.

Wagner & Ranson. Arboris, sc 195, hc 360.

Valavond. Een man belt aan, bloed drupt langs zijn linkerhand naar beneden. Hij is zwaargewond, doch dit deert hem niet. De man bij wie hij aanbelt is dokter L.A. Spalding. Geen gewone huisarts, maar een zieleknijper. De bezoeker heeft behoefte aan geestelijke hulp: hij kan niet stoppen met het doden van mensen. Hij is een

buttonman. De buttonman is een huurmoordenaar, ook "speler" genoemd. Een speler handelend in opdracht van een stem. Een stem die via de telefoon instructies geeft: plaats, doelwit, uur. Het is een spel zonder genade, want het doelwit zelf is levensgevaarlijk. Het is immers zelf een buttonman. Het spel werd ontworpen door gegoede burgers. Zij worden door iedereen geacht, hebben een status op te houden, doch in werkelijkheid, onder hun dun laagje beschavingsvernys, zijn het kille doders. Zelf blijven ze veilig toekijken langs de zijlijn. Wanneer de buttonman na een tijdje het spel beu wordt, ermee wil kappen, merkt hij vlug dat er geen ontsnappen mogelijk is. Een genadeloze jacht zonder einde op zijn persoontje is het gevolg. Ontsnapt hij aan zijn lot of eindigt hij zoals vele van zijn slachtoffers in de kippenvoedermachine van Del? Buttonmen is een harde, cynische strip, zonder enig spoor van humor. Het is overwinnen of gedood worden. Donkere sombere kleuren, met gezichten in de schaduw, benadrukken het idee noire van deze veelbelovende strip.

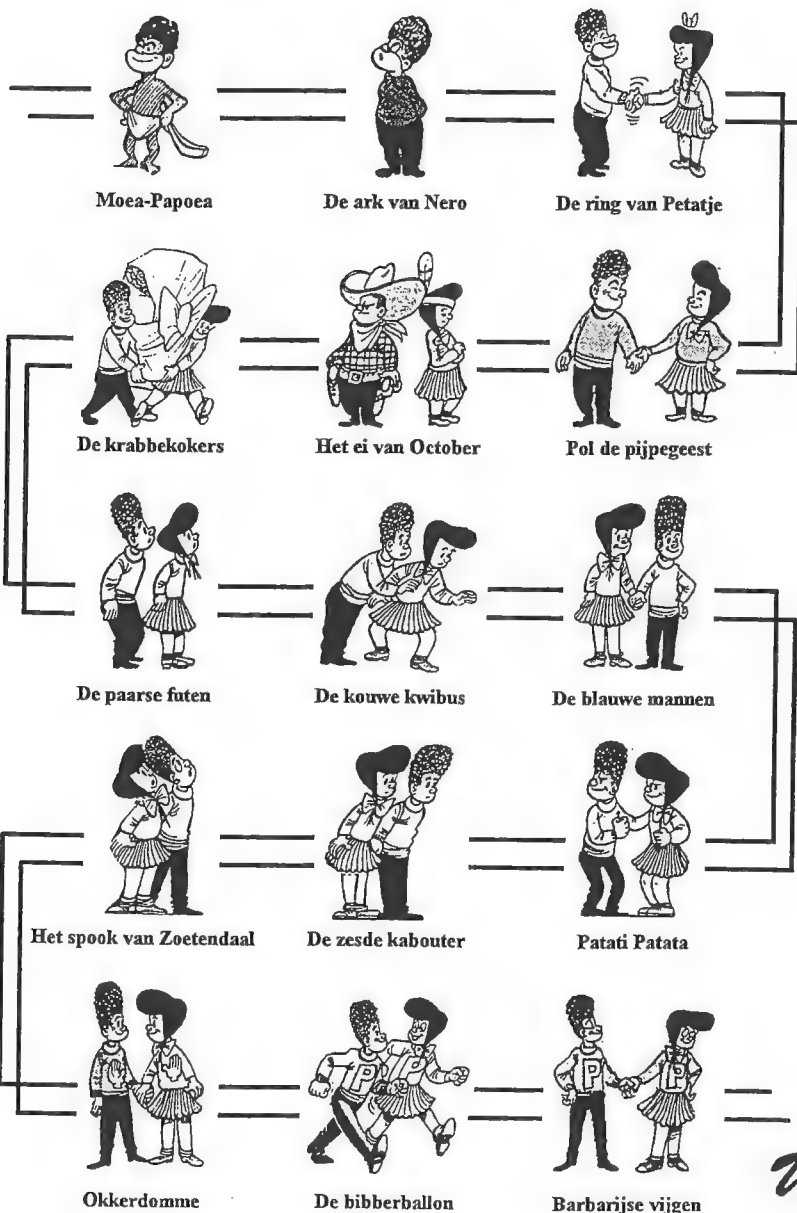
Ripley 1 : Kota Base

Erika Raven, hc 395.

Na het recent uitgegeven *Icebound*, opnieuw een strip van en door Erika Raven in co-productie met stripwinkels Tistjen Dop en De Galliër. Een lovenswaardig initiatief, daar Erika's werk best mag gezien worden. Ze heeft werkelijk iets te vertellen, haar tekeningen zijn plezierig om zien, vakkundig en stijlvol uitgewerkt. Ze heeft de ware liefde voor het vak. Dit album is mooi uitgevoerd, in harde kaft, en het vertelt het leven van helikopterpilote Ripley. Ripley is geen stoere "machovrouw", het is een volwassen jonge, stevig op haar beide benen staande jonge dame. Dat moet ook wel, in een beperkt wereldje, bijna uitsluitend bevolkt door stoere binken. Ripley is niet zomaar de eerste de beste, zelfs bij het grootste gevaar is ze niet weg te branden uit de voorste linie. Verkeerdelijk wordt dit album wel aangekondigd als deel 1, je merkt wel bij het lezen van dit verhaal dat er ergens een voorhistorie moet zijn. Inderdaad, trouwe lezers van het werk van Erika hebben Ripley periode 1986-1993 zeker in hun boekenrek, waarin je voor het eerst kennismaakt met deze onversaagde pilote. Een verwijzing of voorwoordje had dus best gekund in haar recentste album, en dit zeker en vast voor de lezer die voor de eerste maal kennis maakt met haar werk. Het enige storende in haar nieuwe album, en geloof maar dat ik me hieraan flink geërgerd heb, is dat de laatste letter van een woord gebruikt wordt als aanzet van een nieuwe zin. Ook is hier en daar een woordje totaal onleesbaar, wat de lees sfeer zeker niet ten goede komt. Dus, heren uitgevers en letteraars, hou hiermee een volgende keer a.u.b. rekening, want Erika's werk verdient verzorgd uitgegeven te worden.

De oplossing van onze...

Petoetje & Petatje wedstrijd

Telekaarten wedstrijd.

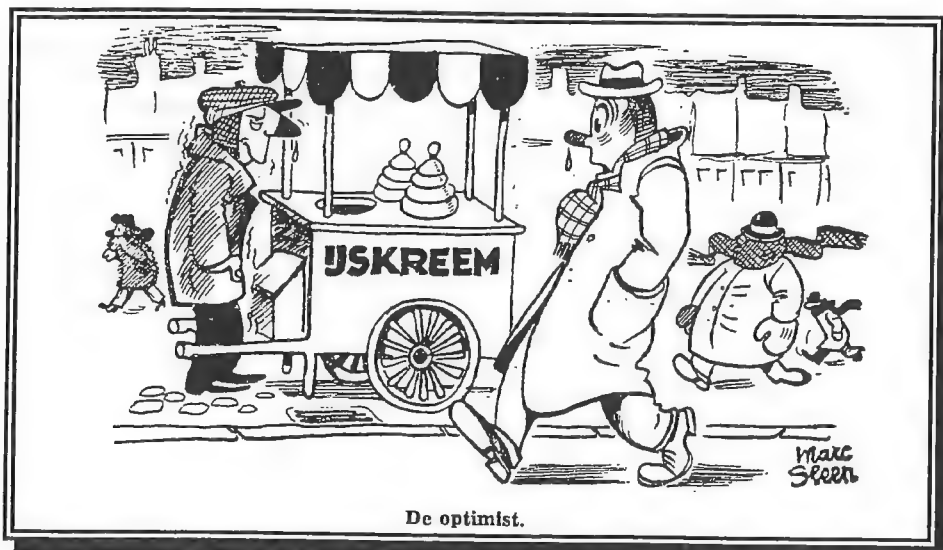
Het juiste antwoord was natuurlijk **slagerij Van Kampen**. Uit de juiste inzendingen werden deze gelukkige winnaars getrokken: Lezy M., Luc Devue, Erwin Dewachter, Guy Van Humbeeck, Eddy Taveirne.

Zij krijgen een telekaarten-catalogus thuisgestuurd. De catalogus is zeker de moeite, ook voor wie zelf geen telekaarten verzameld. In het mooi verzorgde boekje worden *alle* kaarten, die bij het ter perse gaan bekend waren, afgebeeld op ware grootte, met de originele kleuren. De kaarten zijn gedateerd, de oplage wordt vermeld indien die bekend is, en er wordt ook een marktwaarde toegekend. De uitgever wil hiermee waarschuwen voor misbruik. Kaarten die nog verkrijgbaar zijn, worden wel eens aan veel te hoge prijzen verkocht aan de argeloze strip-liefhebber, die de prijzen niet kent. Voorwaar, een lovenswaardig initiatief dus. Bovendien is het mooi, en ik wist niet er zoveel kaarten bestonden, van Suske en Wiske, Kuifje, Kiekeboe, Sam, De blauwblozen, Kurdy, enz... Voor de prijs (180fr./10 gulden) hoef je het zeker niet te laten.

Telefoonkaarten-catalogus 1995-1996.
info 02/269.18.49

Vit de oude doos.

De winnaars zijn ondertussen al bekend, en ontvangen hun prijs binnenkort thuis. Met dank aan onze gulle sponsors:
Stripwinkel MAX (boekenbon van 500fr.),
Het B-GEVAAR (5 "Kolokieten" met gesigneerde ex-libris).
De STRIPKEVER (3 strips met ex-libris).

De Nieuwe Standaard zo 22.12.46

SLEEN & Co.

De albumreklames van Nero en Co. Deel17

V34 De daverende pitteleer:

Nero wil de pitteleer van goochelaar Baptista om er konijnen mee te voorschijn te toveren. In plaats van konijnen haalt Nero er echter slechts briefjes van duizend uit! De pitteleer wordt gestolen en bij de speurtocht naar het kostbare kledingstuk belanden Nero en co. op een eiland in de buurt van Moea-Papoea.

voorpublicatie in Het Volk:

- * aankondigings-tekening: za-zo 17-18.01.59
- * aankondigingsstroken: ma 19.01.59
- * begin: di 20.01.59
- * einde: do 14.05.59

albumreklames in Het Volk:

- * A: za-zo 13-14.06.59, di 16.06.59
en di 23.06.59
- * B: wo 24.06.59

V35 De draak van Halfzeven:

Halfzeven is een halve gare die de mensen willens nillens een theateropleiding wil geven. Ook Nero moet er natuurlijk aan geloven. Te vermelden zijn de optredens van Nero als Napoleon en Tjeef met de kleppe (Moet er geen zand zijn? Jawaade!).

voorpublicatie in Het Volk:

- * aankondigings-tekening: za-zo 16-17.05.59
- * aankondigingsstroken: ma 18.05.59
- * begin: di 19.05.59
- * einde: za-zo 12-13.09.59

Dit album verscheen samen met (V11) De zwarte voeten. Voor de albumreklames wordt daarom verwezen naar deel 6 van deze reeks.

Boekhandel „Het Volk” - Forelstraat 22, Gent

EEN NIEUW MARC SLEEN - ALBUM !

Onze trouwe lezers zullen met genoegen vernemen dat het nieuwe tekenverhaal van Marc Sleen thans als album verkrijgbaar is.

DE DAVERENDE PITTELEER

Prijs: **SLECHTS 15 F**

Onze eeuwige held, Nero, verwikkeld in een fantastisch avontuur. Het begint met de « pitteleer » van een goochelaar, die er konijnen en kiekens uit te voorschijn tovert. De « pitteleer » komt bij Nero terecht, die er een massa geld mee tovert.

De wonderbaarste geschiedenissen volgen mekaar op in

**DE
DAVERENDE
PITTELEER**

het nieuwe album van de onovertroffen

MARC SLEEN

BESTELBON af te geven aan uw dagbladverkoopster of te zenden naar Boekhandel **HET VOLK**, Forelstraat, 22, Gent.

NAAM:

ADRES:

verlangt volgende Nero-albums te ontvangen.

... ex. DE DAVERENDE PITTELEER	... ex. De Groene Chinees
... ex. De Operatie Koekoek	... ex. De Gouden Vrouw
... ex. De Pax-Apostel	... ex. De Hoorn des Overvloed
... ex. Het Geheim van Bakkendoen	... ex. De Bende van de Zwarte Kous
... ex. De Juwelen van Gaga-Pan	... ex. Het Vredesoffensief van Nero
... ex. De Vliegende Handschoen	... ex. De Rode Kelzer
... ex. De Granaatsliker	... ex. De Blauwe Toekan
... ex. De IJzeren Kolonel	... ex. De Ark van Nero
... ex. Moea-Papoea	... ex. De Ring van Petatje
... ex. De Negen Peperbollen	... ex. Het Rattenkasteel
... ex. De Wortelschietsters	... ex. Beo de Verschrikkelijke
... ex. Het El van Oktober	... ex. De Erfenis van Nero
... ex. De Bronnen van Sing Song Li	... ex. De Hoed van Geraard de Duivel
... ex. De X-Bom	... ex. Het Knalgele Koffertje
... ex. Pol de Pijpegeest	

WELDRA VERSCHIJNT

DE DAVERENDE PITTELEER

het fantastische tekenverhaal van MARC SLEEN.

Bestel tijdig uw eksemplaar !

Prijs : 15 fr.

A

B

V36 De zoon van Nero:

Een schitterend verhaal waarin Adhemar, pasgeboren zoon van Nero, een uitvinding doet die belangrijke gevolgen heeft voor de oliebevoorrading van België. Adhemar wordt ontvoerd door...? Lees het album om het te weten!

voorpublicatie in Het Volk:

- * aankondigingstekening 1: ma 14.09.59
- * aankondigingstekening 2: di 15.09.59
- * begin: wo 16.09.59
- * einde: za-zo 09-10.01.60

albumreklame in Het Volk:

- * C: di 09.02.60

Yves Kerremans.

Boekhandel „Het Volk” - Forelstraat 22, Gent

Een nieuw MARC-SLEEN-ALBUM!

Onze trouwe lezers zullen met genoegen vernemen dat het nieuwe tekenverhaal van Marc Sleen thans als album verkrijgbaar is.

DE ZOON VAN NERO

Prijs : 15 F

Nero is vader geworden van een flinke zoon! Onze lezers kunnen zich inbeelden wat dit voor onze held betekent. Deze gebeurtenis is het begin van een reeks fantastische avonturen waarin vader en zoon Nero in de neteligste situaties terechtkomen.

Een nieuw
schitterend
tekenverhaal van
MARC SLEEN!

BESTELBON te zenden naar Boekhandel HET VOLK, Forelstraat 22, Gent, of af te geven aan uw dagbladverkoper.

Naam

Adres

verlangt volgende Nero-albums te ontvangen:

... ex. De Zoon van Nero	... ex. Beo de Verschrikkelijke
... ex. De Negen Peperbollen	... ex. Pol de Pijpegeest
... ex. Moea-Papoea	... ex. De X-Bom
... ex. De Ring van Patatje	... ex. De Bronnen van Sing Song Li
... ex. De Ark van Nero	... ex. Het Ei van Oktober
... ex. De Blauwe Toekan	... ex. De Wortelschieters
... ex. De Rode Keizer	... ex. De IJzeren Kolonel
... ex. Het Rattenkasteel	... ex. De Vliegende Handschoen
... ex. De Hoorn des Overvloeds	... ex. De Granaatslikkers
... ex. De Erfenis van Nero	... ex. De Juwelen van Gaga-Pan
... ex. De Hoed van Geeraard de Duivel	... ex. De Daverende Pittleer
... ex. Het Vredesoffensief van Nero	... ex. Het Gehelm van Bakkendoen
... ex. De Groene Chinees	... ex. De Pax-Apostel
... ex. De Bende van de Zwarte Kous	... ex. Operatie Koekoek
... ex. De Gouden Vrouw	... ex. Het Knaagete Koffertje
	... ex. De Draak van Half Zeven
	... ex. De Zwarte Voeten

10 JAAR Frisť • STRIPFESTIVAL KOKSIJDE

15 juli • 6 augustus '95

2000 m² expo's, animatie, tekenaars en boekenstand

COMIC! - uitgaven rond : KIEKEBOE, BAKELANDT,
URBANUS, RIK, VROUWEN IN 'T WIT,
A. WEINBERG, P. FRANCO en HERMANN

alle info : tel. (058) 51 88 10 • fax (058) 52 27 41

XION

Roda

res1

ABB

ALLE STRIPS

*

TWEEDEHANDS
(IN-EN VERKOOP)

*

LUXE-EDITIES

STRIPFIGUURTJES

*

T-SHIRTS

*

ZEEFDrukKEN

DE STRIPKEVER

BRUULCENTER/LEERMARKT 50 (bus 24), 2800 MECHELEN tel. 015/21.76.05

Open: ma: 13u30-18u00, di-zat: 10u00-18u00.

STRIPWINKEL
VOOR GROOT EN KLEIN

DAG EN WEEKBLADEN
ook alle TABAKSWAREN

CARNAVALARTIKELEN

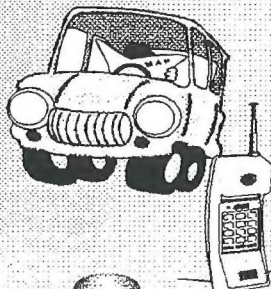

VOOR UW
HISTORIAPUNTEN

EEN ADRES: J.B. NOWELEI 52_54
VILVOORDE 1800

PHILBO
MOET U ZIJN

OOK VOOR
AL UW
STRIPS

02/2519186

STRIPWINKEL

HEEMBEEKSESTRAAT 288 • NEDER OVER HEEMBEEK • TEL: (02) 268 41 92
AFRIT NR 6 RING BRUSSEL